

dige, ligesom jeg mener, at de ere uheldige i deres Virkninger.

Vi have heller ikke tidligere staaet alene i denne Sag; tværtimod have vi tidligere, inden Venstre kom til Roret, haft gode Venner ogsaa i Venstre, god Støtte i denne Betragtning. Jeg minder om, hvad en af Venstres ledende Mænd udtalte under Finanslovens 3die Behandling den 9. Marts 1898 for knap 10 Aar siden, hvad en af Venstrereformpartiets allermest fremragende Mænd udtalte netop med Hensyn til et saadant Lovforslag om Kirkeligning, der den Gang forelaa fra Højres Side. Han udtalte følgende: „Jeg skal blot her om det københavnske Kirkespørgsmaal gøre en Bemærkning for egen Regning, som falder i god Traad med, hvad jeg sagde i Fjor, at min Sympati langt mere gaar i Retning af det Arbejde, Kirkeudvalget udøver ved helt frit, uden Henvendelse til Statskassen eller Kommunalbestyrelsen, at indsamle Penge til Opførelse af smaa Kirker og Indrettelse af smaa Sogne. Jeg tror, at Folkekirken som Folkekirke egentlig vilde staa sig bedre ved at gaa denne Vej, thi jeg tror, at man ved disse Bidrag, som man kræver ind trindt omkring fra de andre Sogne“ . . . „trindt omkring fra de andre Sogne“, — jeg beder den højtærede Kultusminister om at lægge Mærke til disse Ord — „i Modsætning til, hvad der finder Sted i det øvrige Land — og som man endda kræver ind fra Folk, som ere Modstandere af Kirken, i Virkeligheden skader Folkekirken som saadan saa meget, at Præsterne have ondt ved i mange Prædikener at oprette, hvad der er ødelagt ved saadanne tvungne Bidrag. Jeg tror ogsaa, at den danske Folkekirke som Folkekirke vil være stærk nok til at tage sig af Kirkesagen i København og udrette, hvad der i den Henseende bør udrettes.“ Det var en af Venstres fremragende Ordførere, som udtalte disse Ord. Det var det daværende ærede Medlem for Ringkøbing, den senere højtærede Kultusminister, den nuværende højtærede Konseilspræsident og Forsvarsminister. Altsaa, disse Ord, som han den Gang udtalte, bryde fuldstændig Staven over Grundsatningerne i det Lovforslag, her foreligger. Det gør hver Sætning i de Ord, som det daværende ærede Medlem for Ringkøbing udtalte den 9. Marts. Hver enkelt Sætning deri er som møntet paa det Forslag, som han for Resten selv senere var med til at gennemføre som Kultusminister, og som nu hans Efterfølger,

den nuværende højtærede Kultusminister, søger forlænget endnu for 5 Aar.

Det var gode Tider den Gang i 1898, den Gang da Venstre var en stærk, stadig voksende Opposition, da et svagt Højre klamrede sig til Magten, svagere og svagere hvert Aar, da Venstres Førere netop under denne Situation toge kraftige og klare demokratiske Standpunkter, da den nuværende højtærede Konseilspræsident og Forsvarsminister udtalte sig i antiklerikal Retning og gjorde det uden derfor sikkert at være mindre god Kristen. Samtidig udtalte han sig som Antimilitarist; det gjorde han kort efter i 1899, uden derfor samtidig at være mindre god Fædrelandsven. Det var den Gang, Venstres Mænd og Førere forstode, at man kunde være antiklerikal uden derfor at være mindre god Kristen og antimilitaristisk uden derfor at være mindre god Fædrelandsven. Men de Tider ere nu forbi.

Jeg saavel som det Parti, jeg tilhører, maa protestere mod en Forlængelse af denne Lov, mod hvis Gennemførelse for 5 Aar siden vi allerede protesterede. Vi maa modsætte os hele Lovforslaget, men vi have vel ikke stort Haab om, at dette høje Tings Flertal vil gaa mod Ministeren og det andet Ting, som vel allerede ere samlede om denne Sag. Skulde dette Lovforslag blive fremmet, skulde der være et Ønske fra Flertallets Side om at fremme det, maa vi dog indstændigt fra vor Side anmode om, at Flertallet vil støtte os i vort Ønske om, at det maa blive underkastet en ganske kortvarig Undersøgelse i et Udvalg. Jeg vil da være med til at fremlægge i et saadant Udvalg en hel Mængde statistisk Materiale om Kirkebudgetter og Kirkeregnskaber her i København og om mange andre Forhold, hvad der vilde blive alt for vidtløftigt og kedsommeligt, hvis jeg vilde fremdrage det her ved første Behandling. Jeg vil da for et saadant Udvalg, som jeg meget indstændigt vil anmode Folketingets Flertal om at være med til at nedsætte, fremlægge det Materiale, som var fremlagt i Københavns Borgerrepræsentation, hvilket i Enkeltheder vil vise, hvor uretfærdig denne Lov er, og paa hvilken uheldig Maade den virker.

Saa vil jeg til Slut gøre opmærksom paa et enkelt Ord, som paa ingen Maade længere burde passere i det høje Folketing. I den nuværende Lov, som foreslaas forlænget paa 5 Aar, hedder det i § 2, at denne Ligning anordnes af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet efter ind-